

Pembrokeshire County Council

Cyngor Sir Penfro

PLANT AC YSGOLION

**Cynnig i Ffedereiddio Ysgol
Gymunedol Brynconin ac Ysgol
Gymunedol Maenclochog**

ADRODDIAD YMGYNGHORI

Kate Evan-Hughes

Cyfarwyddwr Ysgolion a Phlant

Gorffennaf 2019

Cyhoeddwyd gan:

**Cyfarwyddiaeth Plant ac Ysgolion
Cyngor Sir Penfro
Neuadd y Sir
Hwlfordd
SA61 1TP
Gorffennaf 2019**

Am gopi o'r cyhoeddiad hwn mewn Braille,
mewn print bras, ar dâp sain neu mewn iaith wahanol,
cysylltwch, os gwelwch yn dda, â Chyngor Sir Penfro
ar 01437 776613

Rhagair

Mae Cyngor Sir Penfro yn gyfrifol am hybu safonau addysgol uchel ac am ddarparu addysg gynradd ac uwchradd effeithlon. Mae cael yr ysgolion iawn yn y lleoedd iawn ynghyd â sicrhau eu bod yn addas ar gyfer dysgwyr yr unfed ganrif ar hugain a chael arweinwyr effeithiol yn ein hysgolion yn cael ei ystyried yn ganolog i hyn ac yn her sy'n wynebu ysgolion ledled Cymru.

Mae'r adroddiad ymgynghori hwn yn crynhoi'r broses ymgynghori a'r ymatebion a dderbyniwyd i'r cynnig i Ffedereiddio Ysgol Gymunedol Brynconin ac Ysgol Gymunedol Maenclochog

Bydd Cyngor Sir Penfro yn ystyried yr Adroddiad Ymgynghori hwn yn ei Gyfarfod ar 18 Gorffennaf 2019.

Kate Evan-Hughes
Cyfarwyddwr Ysgolion a Phlant

Cynnwys

1. Cyflwyniad	5
2. Y Trefniadau Ymgynghori.....	6
2.1. Y Trefniadau Cyffredinol	
2.2. Cyfarfodydd Cyhoeddus	
2.3. Ymgynghori â'r Disgyblion	
3. Ymatebion i'r Ymgynghoriad	7
3.1. Crynodeb o'r Ymatebion a Dderbyniwyd	
3.2. Yr adborth y gofynnwyd amdano gan yr Awdurdod Lleol	
3.3. Dyddiad cychwyn ffedereiddio	
ATODIAD 1 - cofnod o'r ymatebion ysgrifenedig a dderbyniwyd	9
ATODIAD 2 - gwybodaeth i ddisgyblion ar gynghorau ysgol a'u hymatebion...	27

1. Cyflwyniad

Mae gan Gyngor Sir Penfro ddyletswydd statudol i sicrhau digon o leoedd ysgol addas yn ei ardal a phenderfynu a yw'n gwneud y defnydd gorau o'i adnoddau a'i gyfleusterau i ddarparu'r cyfleoedd y mae plant yn eu haeddu.

Cynhaliwyd ymgynghoriad rhagarweiniol gyda chyrff llywodraethu'r ddwy ysgol ar y cynnig i ffedereiddio Ysgol Gymunedol Brynconin ac Ysgol Gymunedol Maenclochog Rhoddod y ddau gorff llywodraethu eu cefnogaeth i'r cynnig i symud ymlaen i ymgynghoriad cyhoeddus.

O ganlyniad, cyflwynodd Cyfarwyddwr dros Blant ac Ysgolion adroddiad i'r Cyngor ym mis Rhagfyr 2018 ar ganlyniad yr ymgynghoriad cychwynnol hwnnw ac i argymhell ffordd ymlaen. Penderfyniad Cyngor Sir Penfro ar 13 Rhagfyr 2018 oedd: awdurdodi'r Cyfarwyddwr dros Blant ac Ysgolion i ddechrau ymgynghori ar y cynnig i ffedereiddio Ysgol Gymunedol Maenclochog ac Ysgol Gymunedol Brynconin.

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad statudol dilynol yn ystod y cyfnod o 8 Ebrill 2019 hyd 24 Mai 2019.

Mae'r ddogfen hon yn cynrychioli cyfrifoldeb y Cyngor Sir dan Reoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014 i gyhoeddi crynodeb o'r ymatebion i'r cynigion ynghyd â sylwadau'r awdurdod lleol ar wefan yr awdurdod lleol.

2. Y Trefniadau Ymgynghori

2.1 Trefniadau Cyffredinol

Cyhoeddwyd y ddogfen ymgynghori ar 8 Ebrill 2019; roedd y dyddiad hwn hefyd yn cynrychioli dechrau'r cyfnod ymgynghori statudol. Daeth y cyfnod ymgynghori i ben ar 24 Mai 2019, ar ôl para am ychydig dros chwe wythnos i gymryd cyfnod y gwyliau ysgol i ystyriaeth. Dosbarthwyd y Ddogfen Ymgynghori neu anfonwyd dolenni cyswllt i'r holl ymgynghoreion statudol a restrwyd ar dudalen 5 y ddogfen honno. At hynny, cafodd ei dosbarthu neu anfonwyd dolenni cyswllt i'r rheiny sydd wedi eu henwi ar dudalen 6 y ddogfen honno (ar wahân i'r AC rhanbarthol nad yw'n eistedd bellach), er nad oedd hyn yn ofyniad statudol.

Roedd y Ddogfen Ymgynghori ar gael ar wefan y Cyngor Sir yn www.pembrokeshire.gov.uk/haveyoursay a gellid cyflwyno ymatebion ar-lein.

Roedd copïau papur o'r cynigion ar gael yn y ddwy ysgol.

Cyhoeddwyd datganiad yn y cyfryngau lleol i godi ymwybyddiaeth o'r ymgynghoriad ac i amlygu sut y gallai pobl leol gymryd rhan yn y broses. Defnyddiodd y Cyngor Sir hefyd ei safleoedd cyfryngau cymdeithasol i roi cyhoedduswydd i'r broses ymgynghori. At hynny, rhoddwyd cyhoedduswydd i'r sesiynau ymgynghori cyhoeddus drwy lythyr/e-bost a ddosbarthwyd i rieni disgyblion presennol y ddwy ysgol.

Mae'r ymatebion a dderbyniwyd wedi eu cofnodi yn **ATODIAD 1**.

2.2 Cyfarfodydd Cyhoeddus

Cynhaliwyd sesiynau ymgynghori a gwybodaeth i'r staff a'r cyhoedd fel a ganlyn:

7 Mai - Ysgol Gymunedol Brynconin 4.00 p.m. (staff y ddwy ysgol)

7 Mai - Ysgol Gymunedol Brynconin 6.00 p.m. (y cyhoedd)

8 Mai - Ysgol Gymunedol Maenclochog 6.00 p.m. (y cyhoedd)

Roedd y Dirprwy Brif Swyddog Addysg, Rheolwr Gwasanaethau Cefnogi Llywodraethwyr a'r Cynghorwr Her yn bresennol yn y cyfarfodydd i roi gwybodaeth ac i ymateb i gwestiynau.

2.3 Ymgynghori â disgyblion

Ymwelodd Swyddog Hawliau Plant a Phobl Ifanc â'r ddwy ysgol ar yr 22^{ain} o Fai 2019 i drafod y cynigion ac i ofyn am ymatebion gan aelodau cynghorau'r ysgolion.

Mae'r wybodaeth a roddwyd ac ymatebion y disgyblion wedi eu cofnodi yn **ATODIAD 2**.

3. Ymatebion i'r Ymgynghoriad

3.1 Crynodeb o'r ymatebion a dderbyniwyd

Mae'r ymatebion a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad, lle roedd yr ysgrifennwr yn fodlon i'r sylw gael ei wneud yn gyhoeddus, wedi eu cofnodi yn **ATODIAD 1**. Dilynir pob cyfraniad gan ymateb yr Awdurdod Lleol (y cynigydd) i bob sylw a dderbyniwyd. Derbyniwyd 85 o ymatebion ysgrifenedig. Roedd 45% yn cefnogi'r cynnig, roedd 41% heb gefnogi. Roedd 9% heb deimlo'n gryf y naill ffordd na'r llall. Ni wnaeth y gweddill fynegi eu barn.

Yn amlwg, mae'r farn yn rhanedig o fewn y ddwy gymuned. Mae cymuned Brynconin yn fwy o blaid symud ymlaen nag ydy Cymuned Maenclochog, lle mae rhai yn teimlo bod arweinyddiaeth eu hysgol wedi cael ei lleihau o ganlyniad i rannu eu Pennaeth gydag ysgol arall ac yn methu gweld manteision yn y cydweithrediad presennol.

Pryderon cyffredin, yn arwain at ddiffyg cefnogaeth i'r cynnig, oedd na fyddai gan yr un ysgol ei **Phennaeth** ei hun ac na fyddai'r Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio yn trin y ddwy ysgol yn deg, o ran cyllideb ac o ran yr amser a dreulid gan y Pennaeth ym mhob ysgol. Roedd pryderon eraill yn ymwneud ag agweddau gweithredol y cydweithrediad.

Rhesymau cyffredin dros gefnogi'r cynigion oedd y cyfle i gael Pennaeth heb ymrwymiad addysgu a'r effeithlonrwydd ariannol fyddai'n deillio o rannu Pennaeth. Byddai'r arbedion yn aros o fewn yr ysgolion. Roedd llawer o'r rheiny oedd yn cefnogi'r cynnig yn ystyried y cydweithrediad presennol yn llwyddiannus. Mynegodd nifer fechan y farn eu bod yn hapus i hyn barhau heb ffederasiwn, ond ychydig o gefnogaeth sydd gan Lywodraeth Cymru i drefniadau o'r fath fod yn rhai tymor hir.

Roedd yna gefnogaeth i bob un o'r ddwy gymuned gadw ei hysgol ei hun, fyddai'n codi o ffedereiddio.

Roedd cryn gefnogaeth oddi wrth ddisgyblion y ddwy ysgol i symud ymlaen â'r ffedereiddio fel y cynigiwyd. Roeddent yn cydnabod rhai manteision oedd wedi codi o'r cydweithrediad presennol ac roedd ganddynt hyder y byddai'r Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio yn trin y ddwy ysgol yn deg. **ATODIAD 2**

3.2 Yr adborth y gofynnwyd amdano gan yr Awdurdod Lleol

Ar y ffurflen ymateb, roedd y cynigydd yn gwahodd sylwadau yn neilltuol ar: enw arfaethedig y ffederasiwn; cyfansoddiad arfaethedig y corff llywodraethu; yr argymhelliad mai un Pennaeth yn unig ddylai fod ar gyfer y ddwy ysgol.

Enw arfaethedig y ffederasiwn oedd 'The Federation of Ysgol Gymunedol Brynconin and Ysgol Gymunedol Maenclochog'. Awgrymai un ymateb y dylai hwn fod yn Gymraeg gan fod y ddwy ysgol yn ysgolion cyfrwng Cymraeg. Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod hyn ac, mewn newid i'r cynnig gwreiddiol, yn cynnig y dylai'r

ffederasiwn gael ei galw yn 'Ffederasiwn Ysgol Gymunedol Brynconin ac Ysgol Gymunedol Maenclochog'.

Roedd yna gefnogaeth i'r Corff Llywodraethu gynnwys cynrychiolaeth deg o bob cymuned.

Nid awgrymodd ymatebwyr gynigion gwahanol i'r ffederasiwn, yn hytrach na chadw'r sefyllfa fel y mae, er y gwnaed awgrymiadau ynghylch staffio.

3.3 Dyddiad cychwyn ffedereiddio

Y cynnig a aeth allan i ymgynghoriad oedd y dylai'r ffederasiwn gychwyn ar 1 Medi 2019. Fodd bynnag, yng ngoleuni'r adborth o gyfarfodydd y corff llywodraethu ym mhob ysgol yn nhymor y gwanwyn, mae'r Awdurdod Lleol yn cynnig y dylai'r ffederasiwn gychwyn ar 1 Ionawr 2020. Mae hyn yn cymryd i ystyriaeth y cyfnod o amser rhwng y Cyngor yn gwneud penderfyniad a dechrau'r tymor newydd. Gyda'r newid arfaethedig yn y dyddiad gweithredu, gall y Cyrff Llywodraethu a'r ysgolion baratoi ar gyfer tymor yr hydref gan wybod bod y trefniadau rheoli yr un fath ag ydynt ar hyn o bryd. Bydd ganddynt amser i baratoi trefniadau rheoli newydd i fod yn eu lle erbyn 1 Ionawr 2020, heb ystyried y penderfyniad a wneir gan y Cyngor.

ATODIAD 1

Ymatebion i'r Cynnig i Ffedereiddio Ysgol Gymunedol Brynconin ac Ysgol Gymunedol Maenclochog

Cyfanswm yr ymatebion a dderbyniwyd - 85

D.S. Mae'r canrannau wedi cael eu talgrynnu i'r rhifau cyfan agosaf.

Dangoswch, os gwelwch yn dda, pa rai o'r canlynol sy'n adlewyrchu eich barn chi am y cynnig (ticiwch un yn unig, os gwelwch yn dda)

Ymateb	Nifer	Canran o 85
Dydw i ddim yn teimlo'n gryf y naill ffordd na'r llall.	8	9%
Rydw i'n cefnogi'r cynnig	38	45%
Dydw i ddim yn cefnogi'r cynnig	35	41%
Dim ateb	4	5%
Cyfanswm	85	100%

Dywedwch wrthym, os gwelwch yn dda, beth ydy'ch diddordeb chi yn yr ymgynghoriad? (ticiwch bob un sy'n berthnasol)

Ymateb	Nifer
Ysgol Gymunedol Brynconin.	32
Ysgol Gymunedol Maenclochog	35
Rhiant cyn-ysgol	2
Staff.	14
Rhiant	30
Llywodraethwr	7
Preswylydd lleol	18
Arall, dywedwch beth <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cyn-ddisgybl x 5 ▪ Gwirfoddolwr ysgol ar hyn o bryd a rhiant tan fis Gorffennaf 2018 ▪ Cyngor Cymuned Mynachlog-ddu. ▪ Cyngor Cymuned Llandysilio	9
Cyfanswm	147

Rhowch eich sylwadau ar y cynnig, os gwelwch yn dda

Roedd pedwar deg un o'r pum deg pump o ymatebwyr a wnaeth sylwadau yn hapus iddynt fod ar gael i'r cyhoedd. Gofynnodd pedwar ar ddeg o ymatebwyr eraill am i'w sylwadau beidio â chael eu rhoi ar gael i'r cyhoedd. Fodd bynnag, mae eu cefnogaeth neu eu gwrthwynebiad i'r cynnig wedi ei gynnwys yn y tabl cyntaf uchod.

Cyf	SYLWADAU
1	<p>Gyda phlentyn mewn ysgol sy'n rhannu Pennaeth, dydw i ddim yn meddwl ei fod yn gweithio. Mae ar ysgolion angen eu Pennaeth eu hunain i weithio'n effeithiol. Rydw i wedi siarad â rhieni o ysgolion eraill sydd yn yr un sefyllfa ac maen nhw i gyd yn dweud yr un peth.</p>
	<p>Ymateb <i>Mae'r ddwy ysgol sydd mewn Ffederasiwn yn Sir Benfro ill dwy yn y categori gwyrdd, ac yn eu harolygiad Estyn yn 2017 fe wnaethon nhw dderbyn 'da' mewn pedwar maes ac 'ardderchog' yn y llall. Mae yna enghreifftiau o ffederasiynau llwyddiannus mewn llawer rhan o'r wlad ac, fel sy'n glir oddi wrth yr ymatebion yma, mae gan rieni eraill farn wahanol.</i></p>
2	<p>Rydw i'n credu y bydd y cynnig yn fuddiol i'r ddwy ysgol - rydw i'n credu'n gryf na fyddai penodi Pennaeth i Frynconin, sydd ag ymrwymiad addysgu sylweddol, yn caniatáu i'r ysgol ddatblygu. Yn fy marn i, dylai ysgolion Sir Benfro i gyd, waeth beth fo'u maint, gael Pennaeth sydd ddim yn addysgu, er mwyn sicrhau bod ysgolion yn gallu gwneud cynnydd cryf a chael eu rheoli mewn ffordd strategol.</p>
	<p>Ymateb <i>Mewn llawer o ysgolion dydy'r gyllideb ddim yn caniatáu Pennaeth sydd ddim yn addysgu. Drwy ffedereiddio, mae ymrwymiad addysgu'r Pennaeth yn cael ei ddileu neu ei leihau'n sylweddol gan ganiatáu i'r Pennaeth ganolbwyntio ar wella'r ysgol ac ar arweinyddiaeth.</i></p>
3	<p>Dydw i ddim yn credu bod y ffedereiddio yma er budd gorau yr un o'r ddwy ysgol. Mae gan y ddwy ysgol nifer teilwng o ddisgyblion, ac felly byddent yn cyfiawnhau Pennaeth amser llawn ar y ddau safle. Mae yna ysgolion llai o lawer na'r rhain sydd â Phennaeth llawn amser. Mae ysgol Maenclochog wedi dioddef oherwydd colli ei Phennaeth am 2 ddiwrnod yr wythnos dros y flwyddyn a hanner ddiwethaf! Mae ymddygiad a disgyblaeth wedi dirywio yn ogystal â rhedeg yr ysgol o ddydd i ddydd a chyfathrebu â rhieni. Hefyd, mae perthynas y Pennaeth â'r disgyblion wedi newid! Heb ddim amarch i'r Pennaeth, gan ei bod hi'n gwneud ei gorau, ond ni all neb roi 100% i'r ddwy ysgol, a'r disgyblion sydd yn dioddef. Yr unig reswm y mae'r ffedereiddio yma'n digwydd ydy methiant i ddod o hyd i Bennaeth i Frynconin ac er mwyn elw ariannol. Dydy o ddim er lles gorau'r plant. Efallai mai dyma'r amser i ofyn ac edrych i mewn i'r rheswm pam nad oes yna Benaethiaid i'w cael? Maen nhw'n cael eu gosod dan y fath bwysau ac mae'r hyn a ddisgwylir ganddyn nhw yn ormod i unrhyw un, yn enwedig os oes ganddyn nhw eu teulu eu hunain hefyd!! Rydw i'n canfod bod y staff gweinyddol yn gwybod mwy am yr hyn sy'n mynd ymlaen yn yr ysgol na'r Pennaeth. Dydw i ddim yn ei weld yn dderbyniol</p>

	<p>fod rhedeg yr ysgol o ddydd i ddydd yn cael ei adael i'r staff gweinyddol. Hefyd, does gan Maenclochog ddim dirprwy! Os bydd y Pennaeth yn cael ei dynnu allan yn rheolaidd, dylid penodi dirprwy fel bod gennych rywun mewn awdurdod yn yr ysgol bob dydd i wneud penderfyniadau pan fo angen. Byddai hyn o gymorth hefyd gyda disgyblaeth! Mae llawer o ddarpar rieni wedi blino ar beidio â chael Pennaeth llawn amser a gallai hyn yn hawdd arwain at blentyn yn mynd i ysgol arall heb fod angen, fydd hefyd yn cael effaith ariannol ar yr ysgol.</p>
	<p>Ymateb Mae sicrhau disgyblaeth dda yn rhan o waith pob aelod o staff, er bod swyddogaeth y Pennaeth yn bwysig yn hyn o beth. Pe bai Dirprwy'n cael ei benodi ym Maenclochog, byddai ganddo ef/hi rôl addysgu sylweddol. Bydd y strwythurau staffio yn yr ysgolion wedi eu ffedereiddio yn benderfyniad a wneir gan y Bwrdd Llywodraethu. Efallai y bydd yr un Bwrdd Llywodraethu yn dewis gwneud penodiadau ar draws y ddwy ysgol. Mae llawer o'r pryderon a fynegwyd yn ymwneud â materion gweithredol y gellir eu datrys.</p>
4	<p>Mae ysgolion bychan gwledig dan fygythiad yn y sir hon ac yn aml mewn niferoedd y mae nerth. Credaf y bydd ffederasiwn rhwng y ddwy yn sicrhau dyfodol y ddau safle ac yn gwella dysgu i'r disgyblion i gyd. Mae Mrs Clark yn Bennaeth mawr ei pharch ac yn gallu dod â safon y ddwy ysgol at ei gilydd er gwell. Bydd pob plentyn ac aelod o staff yn elwa o gydweithio ar sgiliau, gwybodaeth, profiad a chyllid. Gadewch inni ymddiried yn y tîm sy'n arwain a pheidio â chael ein gadael ar ôl.</p>
	<p>Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn ond yn nodi bod yn rhaid i'r hyn a osodir yn ei le fod yn gynaliadwy a buddiol pan fydd y staff yn newid.</p>
5	<p>Yn bersonol, dydw i ddim yn gweld y bydd yna ormod o newidiadau os bydd y ffedereiddio'n mynd ymlaen. Y brif flaenoriaeth ydy addysg ein plant. Os na fydd y ffedereiddio'n cael effaith arnyn nhw, yna ymlaen â ni.</p>
	<p>Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn ond yn rhagweld y bydd y ffedereiddio yn cael effaith gadarnhaol yn hytrach na dim effaith.</p>
6	<p>Noswaith dda. Ar hyn o bryd, dydw i ddim yn teimlo bod digon o wybodaeth wedi cael ei rhoi, gyda golwg ar yr hyn fydd yn digwydd os na fydd y ffedereiddio yn mynd yn ei flaen, beth fydd hyn yn ei olygu i'r ysgol?</p>
	<p>Ymateb Ni ellir bod yn sicr ar hyn o bryd beth fydd yn digwydd os na fydd ffedereiddio yn digwydd; bydd rhaid i'r Cyrff Llywodraethu a'r Awdurdod Lleol edrych ar ddewisiadau ar gyfer arweinyddiaeth y ddwy ysgol. Ymhlith dewisiadau i edrych arnynt fyddai bod pob ysgol yn cael ei Phennaeth ei hun. Fodd bynnag mae dogfen y cynnig yn cyfeirio at yr anawsterau mewn recriwtio. Os bydd ysgol yn methu â recriwtio Pennaeth, gellir penodi Pennaeth Dros Dro yn y tymor byr ac efallai y bydd angen ailystyried ffedereiddio.</p>

7

1) Does dim digon o wybodaeth a manylion yn y cynnig ar gyfer gwneud penderfyniad gwybodus. Mae'r cynnwys, sy'n benodol ac yn berthnasol i ysgolion Maenclochog a Brynconin, yn brin iawn. Er derbyn y cyfyngiadau sydd ar ymgynghoriad statudol, o ran y cynnwys a ganiateir, does yna ddim rheswm o gwbl pam na ellid bod wedi darparu deunyddiau atodol, efallai rhai sydd wedi eu cyhoeddi gan y cyrff llywodraethu eisoes, i rieni i'w cynorthwyo i wneud dewis gwybodus, e.e. cyfleoedd a chynigion realistig ar gyfer gweithio mwy ar y cyd a chyfuno adnoddau ar sail sgiliau a gwybodaeth y staff presennol, gwybodaeth am ddewisiadau eraill, gan gynnwys beth fydd yn digwydd os na fydd ffedereiddio'n digwydd.

2) Mae yna ddiffyg tystiolaeth i gefnogi manteision tybiedig model ffedereiddio. Er derbyn bod yna ;lawer o newidynnau sy'n effeithio ar wybodaeth ysgol a disgyblion, mae'n hollol annerbyniol bod y model ffedereiddio'n cael ei gyflwyno yn Sir Benfro heb ddim asesiad 'cyn ac ar ôl' – gofynnir i ni gymryd naid o ffydd ac ymddiried ei fod yn fodel gwell heb ddim tystiolaeth (ansoddol na meintiol) i gefnogi'r honiad hwn. Mater o bryder neilltuol ydy'r honiad y bydd yn haws recriwtio Pennaeth i ysgol ffederal - does gennych chi ddim profiad o hyn yn Sir Benfro ac felly sut mae modd i chi wybod?!!

3) Bydd ymreolaeth Ysgol Maenclochog yn cael ei cholli. Mae cynnig yr ymgynghoriad yn mynd i drafferth fawr i bwysleisio y bydd yr ysgol yn parhau i wasanaethu'r gymuned ac na fydd yn colli ei hunaniaeth, ond sut y gellir sicrhau hynny os nad oes ganddi ei chorff llywodraethu ei hun, yn cael ei gefnogi gan ei Gymdeithas Rhieni Athrawon ymroddedig ei hun (sydd, gyda llaw, wedi talu am iPads i'r ysgol, cludiant ac adnoddau dysgu)? Er fy mod yn cefnogi rhannu Pennaeth ar draws y ddwy ysgol, dydw i ddim yn cefnogi'r model o gorff llywodraethu ar y cyd. Mae'n berffaith bosibl i bob ysgol gadw ei chorff llywodraethu ei hun ac wedyn gweithio ar y cyd ar faterion penodol os bydd yr angen neu'r cyfle'n codi, gan gytuno ar drefniadau a rennir neu a gyfunir (e.e. cyllideb hyfforddi staff) fel bo angen ond cadw annibyniaeth ar faterion eraill. Credaf mai bychan iawn a dibwys fyddai'r arbedion cost cysylltiedig â chael un corff llywodraethu ar y cyd o gymharu â dau.

4) Rydw i'n bryderus ynghylch y perygl o duedd yn strwythur arfaethedig y corff llywodraethu ar y cyd. Rydw i'n credu y dylai fod nifer cyfartal o rieni, athrawon a staff yn llywodraethwyr o bob ysgol. Rydw i'n bryderus y bydd hi'n anodd dros ben sicrhau nad oes tuedd wrth ddewis llywodraethwyr yr awdurdod lleol a'r gymuned (7 i gyd) a bydd eu 'hannibyniaeth' yn allweddol i gydbwysu'r hyn sy'n debygol o fod yn ddiddordeb personol ar ran rhieni-lywodraethwyr o bob cymuned i ffafrio eu hysgol nhw (h.y. mae rhieni-lywodraethwyr Maenclochog yn llawer mwy tebygol o bleidleisio i gynnal y sefyllfa fel y mae / i ffafrio ysgol Maenclochog na rhieni-lywodraethwyr Brynconin).

5) Dydy'r wasgfa ar gyllid addysg ddim yn gynaliadwy. Y broblem sydd wrth galon hyn yw'r wasgfa barhaus ar gyllid ar gyfer addysg sy'n golygu bod adnoddau sy'n prinhaus o hyd yn gorfod cael eu taenu'n deneuach. Disgyblion heddiw ydy cynghorwyr, meddygon, gweithwyr cymdeithasol, cynorthwywyr gofal a phenaethiaid yfory. Yn unol â'ch dyletswydd llesiant statudol dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, dydy o ddim yn gwneud synnwyr i leihau'r gefnogaeth i'r cenedlaethau fydd yn y dyfodol

	<p>yn ein cynnal ni. Rydw i'n deall bod cyllidebau'r Cyngor dan bwysau ym mhob maes, ond dydy toriadau mewn cyllid addysg yn gwneud dim synnwyr.</p> <p>Rydw i hefyd yn ddig oherwydd bod yna bwysau (anfwriadol neu fel arall) arnom i dderbyn y cynnig gan y bydd y penderfyniad i beidio â ffedereiddio yn golygu colli mwy o adnoddau addysgu ym Maenclochog oherwydd diffyg y cyllid sydd ar gael.</p>
	<p>Ymateb <i>Ymdriniwyd â Phwynt 1 yn rhannol, mewn ymateb i 6 uchod. Mae ffederasiynau llwyddiannus yn bodoli yn Sir Benfro ac Awdurdodau Lleol eraill. Serch hynny, dydy hyn ddim yn gwarantu llwyddiant ffederasiwn newydd yn y dyfodol, sy'n dibynnu ar nifer o ffactorau. O ran recriwtio Pennaeth yn y dyfodol, mae ffederasiwn yn rhoi cyflog uwch a hyfforddiant proffesiynol i ymgeiswyr, sy'n debygol o ddenu mwy o ddiddordeb. Fodd bynnag, mae nifer o ffactorau yn effeithio ar lefel y diddordeb y mae swydd yn ei ddenu. Does yna ddim rheswm i ymreolaeth Ysgol Maenclochog gael ei cholli. Mae'r Gymdeithas Rhieni-Athrawon yn endid ar wahân i'r Corff Llywodraethu a gall barhau i fodoli i gefnogi Ysgol Maenclochog yn unig. Mae'r cynigydd yn croesawu'r adborth ar gynrychiolaeth gyfartal o'r ddwy ysgol i lywodraethwyr o blith rhieni, athrawon a staff. Byddai'r Awdurdod Lleol yn ceisio enwebu llywodraethwyr sydd â diddordebau'r DDWY ysgol yn agos at eu calon ac yn annog y Corff Llywodraethu i wneud yr un modd o ran llywodraethwyr cymunedol. Un o'r allweddi i ffederasiwn llwyddiannus ydy cael Corff Llywodraethu nad ydy ei aelodau yn mabwysiadu safbwyntiau pleidiol. Mae'r cynigydd yn cydnabod y pwysau ar gyllid i addysg. Bydd yr ysgolion yn cael cadw unrhyw arbedion a wneir o ran cyflogau, fydd yn codi o'r ffederasiwn; ni fyddant yn cael eu rhoi'n ôl i'r Awdurdod Lleol. Os bydd rhaid i un o'r ddwy ysgol gyllido cost ei Phennaeth ei hun, mae yna oblygiadau ar gyfer meysydd gwariant eraill na ellir eu hanwybyddu.</i></p>
8	<p>Er mwyn gwneud y ddwy ysgol yn gynaliadwy a chynnig y cyfleoedd addysgol cryfaf i'r disgyblion yn y ddwy ysgol, credaf mai hwn ydy'r ateb mwyaf derbyniol.</p>
	<p>Ymateb <i>Mae'r cynigydd yn croesawu'r ffaith fod yr ymateb hwn yn cydnabod cynaladwyedd a chyfleoedd addysgol yn y ddwy ysgol fel canlyniad i'r ffedereiddio arfaethedig.</i></p>
9	<p>Rydw i'n gyn-ddisgybl o Ysgol Brynconin fel y mae fy mhlant ac rydw i'n meddwl ei bod yn bwysig i'r gymuned gael ysgol yn ei chanol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.</p>
	<p>Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun.</i></p>
10	<p>Fe euthum i Frynconin pan yn blentyn ac mae hi'n ysgol wych. Mae angen inni ei chadw i fynd! Mae'n hanfodol i genedlaethau pobl Llandysilio yn y dyfodol a'r ardaloedd o gwmpas.</p>

	Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun.</i>
11	Wedi tyfu i fyny yng Nghlunderwen ac yn gyn-ddisgybl ym Mrynconin rydw i'n teimlo ei bod yn bwysig iawn cael ysgol yn y pentref ac roedd yn rhan gref o'n cymuned ni wrth inni dyfu i fyny ac yn awr hefyd. Mae'n arbennig o bwysig i'm plant i fy hun sy'n mynd yno.
	Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun.</i>
12	Rydw i'n gyn-ddisgybl o Ysgol Brynconin ac yn meddwl ei bod yn bwysig cael ysgol yng nghymuned Clunderwen a Llandysilio, yn rhoi amgylchedd dysgu i blant lleol ar garreg eu drws, gyda chefnogaeth y gymuned leol. Rydw i'n teimlo fy mod i wedi elwa o hyn fel plentyn ac yn gobeithio y bydd y genhedlaeth nesaf yn cael yr un cyfle hefyd.
	Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun.</i>
13	Roeddwn i'n ddisgybl yn Ysgol Brynconin erystalwm ac rydw i'n teimlo'n gryf ynghylch pwysigrwydd cael ysgol yng nghymuned Clunderwen a Llandysilio. Mae cael ysgol leol yn rhoi cyfle i'r plant gael addysg well drwy wneud yn siŵr bod y plant yn dysgu am hanes lleol yn ogystal â'r cwricwlwm.
	Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun. Er y gellid rhannu peth o waith cynllunio'r cwricwlwm o ganlyniad i ffedereiddio, gall disgyblion yn y ddwy ysgol ddatblygu sgiliau tebyg tra byddan nhw'n astudio eu cymuned leol, wahanol eu hunain.</i>
14	Roeddwn i'n arfer bod yn ddisgybl yn Ysgol Brynconin. Rydw i'n credu ei bod yn hollbwysig i Glunderwen a Llandysilio gael ysgol leol. Mae'r ysgolion cyfagos yn llawn i'r ymylon a byddai'n golygu y byddai llawer o blant yn wynebu anawsterau wrth fynd a dod i'r ysgol. Wrth fyw yn yr ardal, fe wnaethom ni elwa o gael ysgol yn ein cymuned ac mae'n bwysig iawn i'r genhedlaeth nesaf.
	Ymateb <i>Bydd y ffederasiwn yn cynnal Ysgol Brynconin fel ysgol yn ei chymuned ei hun.</i>
15	Fe wnes i roi'r ateb anghywir o'r blaen. Byddai cau'r ysgol yn golled ofnadwy i'r gymuned,
	Ymateb <i>Y cynnig ydy ffedereiddio Ysgol Brynconin gydag Ysgol Maenclochog a chynnal y ddwy ysgol yn eu cymunedau eu hunain, nid cau yr un o'r ddwy ysgol.</i>
16	Rydw i'n credu y bydd hyn o fantais i'r holl randdeiliaid yn y ddwy ysgol.

	Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn a'r gydnabyddiaeth fod y ddwy ysgol yn debyg o fod ar eu hennill.
17	Rydw i wedi sylwi yn y cyfnod ers pan mae'r ysgolion wedi bod mewn math meddal o ffederasiwn bod y disgyblion wedi elwa o gysondeb a chyfleoedd gwell i gael amrywiaeth o brofiadau oedd yn eu cyfoethogi. Rydw i'n falch y bydd hunaniaeth unigryw yr ysgol yn cael ei diogelu ond hefyd y bydd yr un ethos yn cael ei rannu ac y bydd cydweithio i ddarparu arfer da, polisïau clir a therfynau. Mae gweithio ar y cyd wedi digwydd yn y meysydd hyn i gyd eisoes. Fel aelod o staff tymor hir rydw i wedi elwa o arweinyddiaeth glir a chefnogol yn dilyn cyfnod o ansefydlogrwydd.
	Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn a bod aelod o staff yn cydnabod y buddion sydd wedi dod yn ystod y cyfnod o weithio ar y cyd.
18	Yn y tymor hir, rydw i'n meddwl y bydd y ddwy ysgol yn elwa o ymuno â'i gilydd. Bydd y ddwy ysgol yn medru cefnogi ei gilydd drwy rannu syniadau a myfyrio ar yr arferion ym mhob ysgol. Rydw i hefyd yn meddwl y bydd o gymorth gyda recriwtio am bennaethiaid yn y dyfodol gan y bydd rhedeg 2 ysgol efallai yn apelio mwy na bod yn "athro-bennaeth".
	Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r buddion a nodwyd gan yr ymatebwyr. Mae recriwtio yn y dyfodol yn anodd ei ragweld, ond mae'r ymateb yn adlewyrchu barn y cynigydd.
19	Mae anhawster recriwtio penaeithiaid yn broblem ar draws Cymru, yn enwedig felly mewn cymunedau Cymraeg eu hiaith. Mae'r awdurdod yn wynebu penderfyniadau anodd yn eu hymdrech i gadw ysgolion cynradd ar agor mewn cymunedau bychain megis Llandysilio a Maenclochog. Mae ffedereiddio'r ddwy ysgol yma yn ddewis rhesymol. Gallai rheoli ffederasiwn o ddwy ysgol gymharol agos fod yn gynnig atyniadol i unigolyn sydd ar hyn o bryd yn gweithio mewn ysgol fechan ac sy'n edrych am ddatblygiad proffesiynol. Oherwydd y cyfuniad o niferoedd staff a disgyblion gallai'r Pennaeth ganolbwyntio ar reoli'r ddau safle a lleihau ei ymrwymiad addysgu. Byddai angen i'r awdurdod, fodd bynnag, gefnogi'r ddwy ysgol wrth addasu llywodraethiant yr ysgolion er mwyn sicrhau bod y ddwy gymuned yn cael yr un faint o ddylanwad. Rydym wedi cael gwybod y bydd y ddwy ysgol yn parhau i dderbyn cyllidebau ar wahân ac y bydd pob ysgol yn ethol is-bwyllgor cyllid i benderfynu sut orau i ddefnyddio'r gyllideb ar gyfer pob ysgol. Gellid rhannu costau rhai adnoddau a byddai hyn o fantais i'r ddwy ysgol. Mae cyfyngiadau ariannol yn gosod pob ysgol dan straen enfawr, a byddai penodi aelodau o staff yn y dyfodol yn galluogi unrhyw ymgeisydd llwyddiannus i weithio ar draws y ddau safle, pe bai angen. Nid oes gennyf gynnig addas gwahanol i'r cynnig i ffedereiddio'r ddwy ysgol.
	Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu bod yr ymatebwyr yn cydnabod agweddau cadarnhaol y cynnig. Fodd bynnag, dydy o ddim yn wir i ddweud y bydd pob ysgol yn ethol is-bwyllgor cyllid. Y Corff Llywodraethu fydd yn penderfynu ar ei strwythur pwyllgorau ac, er y caiff ddewis

	<p><i>pwyllogorau cyllid ar wahân, er mwyn sicrhau gweithredu ar y cyd, un pwyllogor cyllid sydd fel rheol yn gyfrifol am y ddwy ysgol. Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod yr angen i gefnogi llywodraethu a bydd yn darparu'r gefnogaeth honno. Efallai y ceir tawelwch meddwl ynghylch monitro gwariant cymharol pob ysgol drwy newid yng nghynllun yr Awdurdod Lleol 'ar gyfer Cyllido Ysgolion (Ebrill 2019) sy'n ei gwneud yn ofynnol "<u>12.6.4 The purchase of the Service Level Agreement (SLA) for LMS Financial Advice and Guidance will be required for a minimum period of three years in the case of newly established school entities or where Federations are put in place. This is to provide an assurance that the new entity is established on a firm financial footing</u>". Mae hyn yn sicrhau y bydd y ffederasiwn yn derbyn cymorth swyddogion yr Awdurdod Lleol i ddyrannu a monitro materion ariannol am y dair blynedd gyntaf, o leiaf.</i></p>
<p>20</p>	<p>Dydw i ddim yn gweld y gall cael Pennaeth rhannol, sydd ddim ar y safle ond am hanner yr wythnos, fod yn fanteisiol ac yn llesol i naill ai'r staff, y rhieni nac, yn fwyaf pwysig, y plant. Dros y ddwy flynedd ddiwethaf o ffederasiwn feddal, ni fu aelod o staff penodedig parhaus yn gyfrifol yn ystod y cyfnodau pan oedd y Pennaeth i ffwrdd o'r safle. Yn lle hynny, mae'r rôl hon wedi cael ei rhannu rhwng staff addysgu llawn amser presennol, sydd heb brofiad blaenorol ac, yn fwyaf pwysig, yr amser. Rydw i'n meddwl er lles gorau pawb bod arnoch angen arweinydd penodedig ar y safle i ddelio â digwyddiadau beunyddiol. Hefyd, dydw i ddim yn cytuno â'r angen am Gorff Llywodraethu ar y cyd. Byddai er lles gorau'r ddwy ysgol iddynt fod ar wahân wrth ymdrin â materion ariannol ac amgylchiadau unigol sy'n bersonol i'r ysgol dan sylw. Gall y manteision o rannu arbenigedd rhwng staff a phlant ddal i fynd ymlaen heb yr angen i ffedereiddio. Ymhellach, o edrych ar enghreifftiau llwyddiannus o ysgolion wedi eu ffedereiddio yn Sir Benfro, dydw i ddim yn meddwl bod dwy ysgol Maenclochog a Brynconin yn cydweithio'n ddigon agos fel cymunedau er mwyn i'r ffederasiwn fod yn llwyddiannus.</p>
	<p><i>Ymateb</i> <i>Mae modd sefydlu systemau i 'ddelio â digwyddiadau beunyddiol' nad oes angen i'r Pennaeth ei hun gymryd rhan ynddynt. Rôl y Pennaeth ydy sicrhau gwelliant mewn ysgolion; un dull ydy dosbarthu agweddau ar arweinyddiaeth yn effeithiol ymhlith y staff. Mae dogfen y cynnig yn cydnabod y gellir gwella hyn ymhellach. Un o ddibenion yr arbrawf oedd rhoi profiad o hyn i athrawon addysgu yn ystod cyfnod yr arbrawf. Byddai'r Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio yn gweithio gyda'r Pennaeth i nodi rolau ar gyfer unigolion a'r amser sydd ei angen i'w cyflawni.</i></p>
<p>21</p>	<p>Mae'r arbrawf wedi dangos sut y gall y ddwy ysgol gydweithio ac mae rôl Pennaeth gweithredol dros dro, rhannol, wedi cael effaith gadarnhaol ar Frynconin. Byddwn yn gobeithio am degwch o fewn y cynnig ac y byddai'r ddwy ysgol, yn dibynnu ar y sefyllfa ariannol, yn cyfrannu'n gyfartal i swydd y Pennaeth (ac mewn theori yn cael yr un faint o amser yr un). Byddwn yn gobeithio, lle mae llywodraethwyr wedi eu hethol i gynrychioli un gymuned/ysgol, bod y nifer o'r ddwy yn aros yn gyfartal (fel y cynigiwyd).</p>

	<i>Ymateb</i> Mae'r cynigydd yn croesawu'r gefnogaeth i'r arbrawf a'r tegwch y gofynnir amdano.
22	Yng ngoleuni'r gostyngiad yn y niferoedd a hefyd yr anawsterau o recriwtio penaethiaid i ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg, bychain, rydw i'n credu y byddai'r ffederasiwn hon er lles gorau'r ddwy ysgol dan sylw i'r dyfodol.
	<i>Ymateb</i> Mae'r cynigydd yn croesawu'r ffaith fod realiti'r sefyllfa yn cael ei dderbyn a hefyd y gefnogaeth i'r cynnig.
23	Ar ôl mynychu cyfarfodydd a gwrando ar athrawon a llywodraethwyr, rydw i o blaid y ffederasiwn gan fy mod yn teimlo mai dyma'r unig ffordd ymlaen i Frynconin, yn dilyn y methiant i recriwtio Pennaeth. Fy ngobaith i ydy y bydd y ffederasiwn yn codi safonau mewn addysgu ac yn rhoi cyfle i rannu adnoddau, fydd, yn y pen draw, er lles y disgyblion ac yn sicrhau cadw staff addysgu o safon.
	<i>Ymateb</i> Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn ac yn rhannu'r un uchelgais ar gyfer y ddwy ysgol.
24	Byddai ffedereiddio yn darparu ateb yn ariannol ac o ran gweithlu, yn dilyn anallu Brynconin i recriwtio i swydd y Pennaeth. Mae'r ysgol wrth galon y gymuned ac mae ei dyfodol yn andwyol (hanfodol?) i gynnal poblogaeth amrywiol ar draws y cyfnod oes yn yr ardal. Mae dwyieithrwydd yn cynnal yr iaith a'r diwylliant Cymreig, gan wella sgil dysgu iaith. Mae'r ddwy ysgol yn debyg o ran demograffeg gyda daearyddiaeth a gwerthoedd tebyg sy'n golygu eu bod yn cyd-fynd yn dda. Mae llwyddiant y ffederasiwn yn ymddangos yn addawol dros ben ar sail deilliannau a pherfformiad yr ysgol ers i Mrs Clarke gael ei sefydlu'n Bennaeth y ffederasiwn yn ystod y cyfnod "peilot/ymgyngoriad" yr ydym wedi ei gael. Mae presenoldeb 50/50 yn y ddwy ysgol yn ymddangos yn deg ac rydw i'n gobeithio y bydd y Cyngor yn ei gefnogi'n ariannol os oes angen, er mwyn cael tegwch o fewn y ffederasiwn.
	<i>Ymateb</i> Mae'r cynigydd yn croesawu'r rhan fwyaf o'r ymateb hwn, er nad yw'n eglur beth mae'r ail frawddeg yn ei olygu. Bydd y Cyngor yn ariannu'r ddwy ysgol ar wahân, a chyfrifoldeb y Corff Llywodraethu fydd penderfynu sut y caiff amser y Pennaeth ei ddyrannu. Ni fydd yr Awdurdod Lleol yn gallu cynnig cymorth ariannol ychwanegol i gyflawni hyn.
25	Dydw i ddim yn credu bod y cynnig er lles gorau Ysgol Maenclochog ac rydw i'n teimlo mai cychwyn fyddai hyn ar gyfer cyfuno yn y dyfodol.
	<i>Ymateb</i> Does yna ddim cynlluniau i gyfuno'r ysgolion. Mae'r Awdurdod Lleol o'r farn y dylai'r ysgolion barhau yn endidau ar wahân, wedi eu huniaethu'n glir â'r gymuned y mae pob un yn ei gwasanaethu a gellir cyflawni hyn drwy ffedereiddio. Mae hefyd o'r farn y bydd y ddwy ysgol yn elwa.

26	Rydym yn gobeithio y bydd y disgyblion yn dal i dderbyn yr addysg orau bosibl dan y system newydd. Rydw i'n gobeithio na fydd disgyblaeth yn dioddef o ganlyniad i absenoldeb y Pennaeth am gyfnod bob wythnos,
	Ymateb <i>Gellir gosod systemau yn eu lle i sicrhau nad ydy disgyblaeth yn dioddef. Mae angen i'r ysgol a'r rhieni weithio gyda'i gilydd i sicrhau disgyblaeth dda, er bod rhaid cydnabod mai'r staff sy'n gyfrifol am sicrhau ymddygiad da yn eu hystafell ddosbarth eu hunain ac o gwmpas yr ysgol. Er cydnabod y bydd angen help gan gydweithiwr efallai, does dim rhaid i'r cydweithiwr hwn fod y Pennaeth, ar adeg yr ymddygiad gwael.</i>
27	Rydw i'n credu mai dyma'r ffordd ymlaen i gadw ysgol gymunedol fechan ar agor. Gyda phrinder Penaethiaid Cymraeg eu hiaith, a'r galwadau sydd mewn addysg, byddai'r posibilrwydd o Bennaeth llawn amser yn anodd, gan y byddai'n well gan y rhan fwyaf o bennaethiaid swydd heb addysgu mewn ysgol fwy. Yn y ffordd hon mae'r ysgol yn aros ar wahân yn ei chymuned ei hun heb boeni am uno.
	Ymateb <i>Mae'r cynigydd yn croesawu'r ffaith fod ei safbwynt yn cael ei dderbyn a'r gydnabyddiaeth fod pob ysgol yn cadw ei lle yn ei chymuned ei hun.</i>
28	Yn fy marn i, bydd yn darparu arweinyddiaeth gref a chyson i'r ddwy ysgol, fydd yn ei dro yn gymorth i wella ansawdd a chodi safonau.
	Ymateb <i>Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn</i>
29	Fy nheimplad i ydy mai'r peth pennaf sy'n gyrru'r Ffederasiwn ydy arbed arian. Mae hyn yn edrych fel pe bai'n bennaf ar draul cefnogaeth i'r athro/dosbarth. Rydw i'n teimlo y dylem ni fod yn gwneud popeth o fewn ein gallu i gadw ysgolion cymunedol bychain sydd â chysylltiad agos â'r gymuned o'u cwmpas. Y prif reswm dros ddewis Maenclochog ar gyfer fy mhlant fy hun oedd y teimplad cynnes, caredig "un teulu mawr". Rydw i'n bryderus y bydd ffedereiddio'r ddwy ysgol yn gwanhau'r "teimplad" hwn oherwydd y bydd y ddau gorff llywodraethu'n cael eu cyfuno ac y bydd rhaid iddyn nhw gyda'i gilydd fodloni gofynion cymuned ehangach o lawer.
	Ymateb <i>Does yna ddim achos i "deimplad" ysgol Maenclochog newid oherwydd ffedereiddio nac iddi gollu ei chysylltiad â'i chymuned. Ni fydd yr Awdurdod Lleol yn arbed arian drwy ffedereiddio. Mae'r ysgolion yn derbyn yr un cyllid fformiwla p'un a fyddan nhw wedi eu ffedereiddio neu beidio ac yn cadw unrhyw arbedion a wneir, drwy ariannu rhan yn unig o gyflog y Pennaeth, iddyn nhw eu hunain.</i>
30	Dydw i ddim yn meddwl bod yr un o'r ddwy ysgol yn cyrraedd ei photensial llawn ar hyn o bryd.
	Ymateb <i>Dydy'r cynigydd ddim yn glir a yw'r ymatebwr yn priodoli hyn i'r cydweithrediad presennol, na beth yw ei reswm dros wneud y datganiad hwn.</i>

31	Dylai ysgolion gael Pennaeth ar gyfer pob ysgol. Gellir swmp-brynu pethau heb fod yn ffederasiwn.
	Ymateb Mae yna lawer o ysgolion llwyddiannus nad oes ganddynt Bennaeth eu hunain. Mae adran gaffael yr Awdurdod Lleol wedi sicrhau prisiau prynu ffafriol i lawer o nwyddau mewn ysgolion. Dydy'r arbedion drwy swmp-brynu, gan ddwy ysgol yn hytrach nag un, ddim yn sylweddol ac, ar ei ben ei hun, dydy hyn dim yn ddadl dros ffedereiddio.
32	Rydw i'n credu bod dyfodol ysgol gymunedol fechan yn dibynnu ar ffedereiddio gan mai nifer cyfyngedig o Benaethiaid sy'n gallu siarad Cymraeg sy'n cael eu recriwtio ar hyn o bryd. Hefyd, y ffaith y byddai'r Pennaeth yn gorfod addysgu, ond mewn ysgol wedi ei ffedereiddio y byddai yna bosibilrwydd o fod yn Bennaeth heb ymrwymiad addysgu.
	Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu dealltwriaeth yr ymatebwr o'r sefyllfa.
33	Mae yna ddiffyg arweinyddiaeth glir yn Ysgol Maenclochog ar y dyddiau pan fydd y Pennaeth yn Ysgol Brynconin. Fe gollwyd athro a 3 Chynorthwydd Cefnogi Dysgu yn ystod tymor yr haf 2018 ac mae'r ysgol yn dal i wynebu anawsterau ariannol. Mae cynnig cynllunio ar gyfer tai ym Maenclochog wedi cael ei basio - bydd nifer y disgyblion yn cynyddu - mwy o angen i'r Pennaeth fod ym Maenclochog yn llawn amser. Mae ymddygiad y plant yn y ddwy ysgol angen strategaethau disgyblu clir. Does yr un o'r ddwy ysgol yn cyrraedd ei photensial llawn. Mae gormod o bwysau ar un Pennaeth heb gefnogaeth dirprwy na thîm uwch-reoli. Lles y staff - y baich gwaith presennol.
	Ymateb Fe ellir gweithredu system i wella ymddygiad ac arweinyddiaeth ar y dyddiau pan nad ydy'r Pennaeth ar y safle ac i ddatblygu arweinyddiaeth a rennir. Mae gan y staff i gyd swyddogaeth yn hyn o beth. Mae ysgol Maenclochog yn cael ei chyllido yn ôl yr un fformiwla â phob ysgol arall yn yr Awdurdod Lleol ac mae'n rhaid iddi reoli ei chyllideb, gan wynebu'r un heriau ag ysgolion eraill. Bydd yr arbedion fydd yn codi o ffedereiddio yn cael eu cadw gan y ddwy ysgol, nid gan yr Awdurdod Lleol. Bydd plant ychwanegol, fydd yn dymuno mynychu un o'r ddwy ysgol, yn dod â mwy o gyllid i'r ysgol a gall y Corff Llywodraethu ddewis newid strwythur y staff a'r arweinyddiaeth. Mae deddfwriaeth yn caniatáu dileu unrhyw ffederasiwn yn y dyfodol.
34	Rydw i'n poeni am arweinyddiaeth ysgol Maenclochog wrth symud ymlaen.
	Ymateb Bydd yr Awdurdod Lleol yn cefnogi'r ddwy ysgol, boed nhw mewn ffederasiwn neu beidio, ym mhob agwedd y bydd yn gweld bod angen eu gwella.

35	<p>Rydw i'n credu y dylai pob ysgol gael Pennaeth; rydym ni wedi cael braint o gael ein Pennaeth oedd yn addysgu yn Ysgol Maenclochog gyhyd ag yr ydym. Yn anffodus rydym ni'n byw mewn amser ansicr gyda thoriadau yn y gyllideb rownd bob cornel a'r gwir caled ydy fod y gyllideb, oedd yn gallu fforddio Pennaeth i ni, oedd yn addysgu, wedi mynd. Felly, rhaid inni edrych ymlaen a cheisio cadw'r ddwy ysgol yn hyfyw ac felly mae'n ymddangos mai dyma'r unig ffordd er mwyn arbed mwy o athrawon rhag cael eu diswyddo (gan adael ein plant mewn dosbarthiadau mwy o faint). Mae'r awgrym o fedru "cydrannu" cyllidebau ar gyfer gwelliannau ysgol yn ddefnyddiol, cyn belled â'i fod yn cael ei rannu'n deg rhwng y ddwy ysgol.</p>
	<p><i>Ymateb</i> Mae'r ymateb hwn yn adlewyrchu barn y cynigydd. Bydd yr Awdurdod Lleol yn ymroi i fonitro'r defnydd o gyllidebau fydd wedi eu cydrannu, er mwyn sicrhau arfer teg, a bydd rhaid i'r Corff Llywodraethu brynu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth, y bydd yr Awdurdod Lleol yn ei gynnig, ar gyfer cymorth gyda rheoli arian.</p>
36	<p>Rydw i'n hapus i gefnogi'r cynnig ac yn sylweddoli bod y ffederasiwn feddal sydd wedi bodoli ers peth amser wedi gweithio'n rhesymol dda. Mae yna fanteision mewn dwy ysgol wledig fechan yn gweithio gyda'i gilydd gan rannu syniadau ac adnoddau ac mae'n gymorth i dynnu ychydig o'r pwysau oddi ar y cyllidebau unigol. Fodd bynnag, credaf ei bod yn allweddol i'r Awdurdod weithio'n agos gyda'r ddwy ysgol a'r Corff Llywodraethu i fod o gymorth i sicrhau llwyddiant y cysyniad hwn, sy'n weddol newydd, a chreu cynllun dilyniant ystyrion i liniaru problemau recriwtio, a all godi yn y dyfodol, yn enwedig pan ddaw hi'n fater o benodi Penaethiaid.</p>
	<p><i>Ymateb</i> Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn a bydd yn cefnogi'r ddwy ysgol a'r Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio. Mae'r Awdurdod Lleol yn ymroi i hyfforddi a chefnogi rhai sydd i ddod yn Benaethiaid.</p>
37	<p>Ar hyn o bryd dydw i ddim yn gallu cefnogi'r cynnig yn llwyr oherwydd nad oes digon o wybodaeth neu dystiolaeth i gefnogi'r cynnig wedi cael ei darparu gan y Cyngor Sir na Chyrff Llywodraethu ysgolion Maenclochog a Brynconin a'r Pennaeth, sy'n cael ei rhannu ar hyn o bryd. Yn anffodus, mae'r ddogfen ymgynghori a ysgrifennwyd yn brin o sylwedd, gwybodaeth ystyrion a ffeithiau perthnasol. Yn ei hanfod mae'n gosod cynnig cyffredinol gydag ychydig o wybodaeth yn dystiolaeth ar gyfer gwneud penderfyniad gwybodus, e.e. yr arbedion a wnaed hyd yma, beth sydd wedi cael ei gyflawni gydag enghreifftiau, sut mae pethau wedi mynd yn ystod yr arbrawf, beth sydd a beth sydd ddim wedi gweithio'n dda a pham. Gellid sicrhau nifer sylweddol o'r buddion a amlinellir yn y cynnig drwy gydweithio gydag ysgolion eraill o fewn a thu allan i Sir Benfro, a hyd yn oed gyda sefydliadau y tu allan i'r sector addysg, ac felly, negyddu'r angen i ffedereiddio. O ganlyniad mae gwir fanteision ffedereiddio yn gorwedd yn unig mewn llai o gostau staffio posibl a'r hyn a dybir fydd yn gwneud recriwtio yn y dyfodol yn fwy atyniadol. Mae'r manteision hyn, yn yr hinsawdd economaidd a recriwtio bresennol, yn gynyddol bwysig, ond does dim digon o fanylder wedi ei roi i randdeiliaid sut y gellir cyflawni hyn</p>

	<p>yn ysgolion Maenclochog a Brynconin nac enghreifftiau o sut y mae wedi ei gyflawni'n llwyddiannus mewn ysgolion eraill (gan gynnwys y rheiny y tu allan i Sir Benfro). O ganlyniad i'r cyfathrebu gwael hwn, dydy o ddim yn ymddangos bod y potensial am y budd mwyaf drwy'r arbrawf wedi cael ei gyflawni ac felly mae'n awgrymu, yn gam neu'n gywir, ddiffyg cymhelliad neu weledigaeth ar ran yr arweinyddiaeth bresennol, pe bai'r cynnig yn cael ei weithredu. O ganlyniad, dydy'r rhanddeiliaid ddim yn llawn o hyder yn y cynnig a'i lwyddiant yn y dyfodol.</p>
	<p>Ymateb Mae'n siomedig bod yr ymatebwr yn teimlo nad oes digon o wybodaeth wedi cael ei rhoi. Yn dilyn cyfarfod ymgynghori yn Ysgol Maenclochog, rhoddodd yr ysgol wybodaeth bellach am yr hyn sydd wedi cael ei wneud yn ystod y cyfnod o gydweithio. Er derbyn y gellir ennill rhai o'r buddion a amlinellwyd yn y ffordd a ddisgrifiwyd yn yr ymateb, mae ffedereiddio yn gosod y cydweithrediad ar sylfaen gadarnach yn y tymor hir. Dydy ffedereiddio dim yn gwahardd yr ysgolion rhag cydweithredu ag ysgolion eraill i ennill buddion pellach. Dydy llwyddiant mewn ffederasiynau eraill ddim yn gwarantu llwyddiant cyffelyb mewn ffederasiwn newydd, ond mae'r buddion posibl wedi cael eu hamlinellu. Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn herio'r datganiad a wnaed yn y frawddeg olaf. Mae rhanddeiliaid eraill wedi mynegi eu hyder yn y cynnig, er y cydnabyddir bod barn yn amrywio.</p>
38	<p>Rydw i'n meddwl, beth bynnag fydd yn digwydd, y bydd er lles gorau'r plant a'r hyn sydd orau i gadw'r ysgolion hyn yn rhedeg. Mae'r athrawon i gyd a Mrs Clarke yn athrawon hynod o gryf ac rydw i'n gwybod y byddan nhw'n ymdopi, beth bynnag fydd yn digwydd.</p>
	<p>Ymateb Mae'r cynigydd yn croesawu'r ymateb hwn ond yn pwysleisio bod rhaid i unrhyw ddatblygiadau fod yn gynaliadwy pan fydd yna newidiadau i staffio yn y dyfodol.</p>
39	<p><i>Rhoddwyd yr ateb hwn yn Gymraeg.</i></p> <p>Rydym yn rhieni i 3 o blant, dau sydd yn mynychu ysgol Brynconin, ac un sydd eisoes wedi symud i addysg uwchradd, ac yn byw y tu allan i bentref Llandysilio. Rydym yn ddiolchgar iawn bod ysgol mor groesawgar ar drothwy'r drws sydd yn gwreiddio ymdeimlad o gymuned gref yn y plant. Nhw yw'r bedwaredd genhedlaeth o'm teulu i fynychu ysgol Brynconin felly, fel teulu mae dyfodol yr ysgol yn bwysig tu hwnt i ni. Mae ein plant mor hapus yn mynd i'r ysgol yn ddyddiol diolch i'r staff ymroddgar a phrofiadol sy'n gweithio yno. Am hyn rydym mor ddiolchgar. Serch hyn, rydym wedi teimlo braidd yn ansicr am y ffederasiwn gydag Ysgol Maenclochog i fod yn onest. Pryderwn ei fod yn adlewyrchiad trist iawn ar ddyfodol yr iaith Gymraeg o fewn ein cymunedau gan ei fod yn meddwl bod llai o gyfleoedd i athrawon iaith Gymraeg i ddatblygu yn broffesiynol i fod yn benaethiaid. Credaf yn bersonol y dylai Cyngor Sir Benfro amddiffyn cymunedau fel Llandysilio a Maenclochog a sicrhau bod digon o gyfleoedd i annog pobl i weithio ac i fyw yn y Gymraeg o fewn ein cymunedau i atal pobl rhag symud i ffwrdd, felly teimlwn fod dyletswydd ar y Cyngor i</p>

	<p>gymryd camau i hybu ac amddiffyn yr iaith Gymraeg o fewn ein cymunedau. Rydym hefyd yn gweld manteision i ffedereiddio. Mae'r sgiliau ac arbenigedd helaeth sydd gan athrawon y ddwy ysgol i'w cynnig er mwyn cyfoethogi profiadau dysgu ac addysgu yn mynd i fod yn fantais rwy'n siŵr. Hefyd mi fydd modd i rannu costau hyfforddiant, cynllunio ar gyfer themâu ar y cyd a rhannu adnoddau sydd yn hyfryd. Un o fy ngofidion eraill i yw fy mod i ddim yn gweld sut y gall un bwrdd llywodraethol ar gyfer y ddwy ysgol weithio'n effeithiol. Bydd blaenoriaethau gwahanol gyda'r ddwy ysgol i weithredu arnynt a gweledigaeth wahanol gyda llywodraethwyr yr ysgolion. Mae'n bosib y bydd hyn yn heriol iawn a chyfnodau o wrthdaro yn ffurfio rhwng llywodraethwyr y ddwy ysgol. Ar ddiwedd y dydd, wrth wraidd hyn i gyd mae dyletswydd ar bawb i sicrhau bod dyfodol y ddwy ysgol yma yn cael ei amddiffyn ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.</p>
	<p>Ymateb <i>Dydy'r cynnig ddim yn effeithio ar y ddarpariaeth Gymraeg yn yr un o'r ddwy gymuned, er y cydnabyddir y bydd un swydd yn llai efallai ar gael i Bennaeth sy'n siarad Cymraeg. Cydnabyddir hefyd y pryderon ynghylch llywodraethu ond bydd yr Awdurdod Lleol yn cynorthwyo'r Corff Llywodraethu i weithio er budd y ddwy ysgol.</i></p>
<p>40</p>	<p><i>Rhodddwyd yr ateb hwn yn Gymraeg.</i></p> <p>Ysgol Maenclochog!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydw i'n teimlo'n gryf nad oes atebion uniongyrchol yn cael eu cyfleu i'r rhieni. • Addysg y plant sy'n bwysig ac fel y mae hyn yn digwydd (y broses ffedereiddio?), rydw i'n teimlo'n gryf na fydd hyn yn (?) [<i>dim modd darllen y gair olaf</i>]
	<p>Ymateb <i>Mae'r cynigydd wedi ateb yr holl gwestiynau a ofynnwyd ond mae'n cydnabod na fydd rhai efallai yn hoffi'r atebion a roddwyd. Mae o'r farn fod ffedereiddio arfaethedig y ddwy ysgol yn rhoi cyfleoedd i wella addysg y plant yn y ddwy gymuned.</i></p>

RHOWCH UNRHYW AWGRYMIADAU GWAHANOL SYDD GENNYCH I'R CYNNIG

Derbyniwyd tri ar hugain o ymatebion. Roedd dau ar bymtheg o'r ymatebwyr yn hapus i'w hatebion gael eu gwneud yn gyhoeddus, doedd chwech ddim.

A	Gadael yr ysgolion yn unigol ac ailosod Pennaeth ar bob un.
	Ymateb <i>Mae hwn yn ddewis, ond mae'r cynnig yn seiliedig ar ystyried potensial ar gyfer gwelliant yn y ddwy ysgol a defnyddio adnoddau'n effeithlon.</i>
B	Cadw'r Pennaeth ym Maenclochog, fel bod yr ysgol yn rhedeg ar ei gorau er mwyn denu rhagor o ddisgyblion! Efallai y gallent arbed arian ym Mrynconin hefyd drwy newid eu hamserlen wythnosol fel Maenclochog i gael 4.5 diwrnod ysgol i'r plant. Gyda golwg ar ddenu Pennaeth, mae angen edrych ar yr holl system addysg, gan nad oes ar neb eisiau'r swyddi hyn bellach. Rydw i'n bersonol yn adnabod 4 athro o leiaf sydd wedi rhoi'r proffesiwn addysgu heibio oherwydd y baich gwaith a'r disgwyliadau afresymol oddi wrth un person!
	Ymateb <i>Mae amseriad y diwrnod ysgol yn benderfyniad i'r Corff Llywodraethu ei wneud. Mae'r anhawster o recriwtio Pennaeth yn un sy'n cael ei gydnabod.</i>
C	Dim
	Ymateb <i>Dim</i>
CH	Rydw i'n cefnogi'n llawn rhannu Pennaeth gydag Ysgol Maenclochog ac Ysgol Brynconin (mae'n gwneud synnwyr yn ariannol ac yn ymarferol) ac rydw i'n cytuno y dylai gael ei wneud yn ffurfiol. Fy awgrym gwahanol i ydy cadw cyrff llywodraethu presennol y ddwy ysgol (yn lle cael un ar y cyd) ond llofnodi cytundeb partneriaeth (Memorandwm o Ddealltwriaeth) sy'n gosod y sylfaen ar gyfer gweithio gyda'i gilydd ar faterion penodol ac achlysurol (e.e. hyfforddiant athrawon). Byddai hyn yn cadw ymreolaeth pob ysgol ond yn sicrhau na cholir cyfleoedd dilys, wedi eu hystyried yn ofalus, ar gyfer cydweithio a chyfuno adnoddau.
	Ymateb <i>Mae Llywodraeth Cymru yn ffafrio trefniadau ffurfiol ar gyfer arweinyddiaeth yr ysgolion. Mae trefniadau ffederasiwn yn rhagnodi un Corff Llywodraethu mewn ffederasiwn.</i>
D	D/B
	Ymateb <i>Dim</i>
DD	Dim dewis arall

	Ymateb Dim
E	Does gen i ddim
	Ymateb Dim
F	Dim
	Ymateb Dim
Ff	Darparu Dirprwy Bennaeth ar gyfer pob ysgol, cael dau Gorff Llywodraethu, a Phennaeth Gweithredol rhwng y ddwy, neu hyfforddi dirprwy i fod yn Bennaeth ym Mrynconin gyda chefnogaeth Pennaeth Maenclochog.
	Ymateb Mae'r strwythur staffio yn cael ei benderfynu gan Gorff Llywodraethu'r ysgol, nid gan yr Awdurdod Lleol. Byddai'r staffio a gynigir gan yr ymatebwr yn golygu cost sylweddol uwch na'r hyn sydd ar hyn o bryd a byddai gan bob Dirprwy ymrwymiad addysgu sylweddol.
G	Gan fod y ddwy ysgol yn gyfrwng Cymraeg, byddwn yn awgrymu bod yr enw yn aros yn Gymraeg (gan ein bod ar hyn o bryd yn defnyddio Ysgol Gymunedol...) h.y. Ffederasiwn Ysgol Gymunedol Brynconin ac Ysgol Gymunedol Maenclochog.
	Ymateb Mae'r cynigydd yn cydnabod y byddai hyn yn gyson ag enwau Cymraeg presennol y ddwy ysgol.
Ng	Gadael yr ysgol fel y mae, gan fod yr ysgol yn debygol o ehangu'n gyflym wrth i dai gael eu hadeiladu yn y pentref.
	Ymateb Ni ellir cael sicrwydd pryd ac o faint y gall y niferoedd gynyddu. Os bydd y nifer yn cynyddu yn y naill ysgol neu'r llall, bydd y gyllideb yn cynyddu a bydd y Corff Llywodraethu yn cymryd hyn i ystyriaeth wrth wneud ei benderfyniadau. Mae'r Rheoliadau'n caniatáu ar gyfer diddymu'r ffederasiwn yn y dyfodol.
H	Os ydy'r ffedereiddio i fynd yn ei flaen, dylid rhannu'r Pennaeth ond peidio â chyfuno'r cyrff llywodraethu, a ddylai aros ar wahân fel y gellir gwneud penderfyniadau pwrpasol gyda chynrychiolaeth dda o'r ddwy gymuned cartref / ysgol.
	Ymateb Dydy Llywodraeth Cymru ddim yn ffafrio trefniadau o'r natur yma. Disgwylir y bydd yr un Corff Llywodraethu gyda chymorth yr Awdurdod Lleol yn gwneud penderfyniadau er lles y ddwy ysgol. Bydd cael un Corff Llywodraethu hefyd yn lleihau'r baich gwaith i'r Pennaeth a'r staff sy'n cyfrannu i gyfarfodydd y Corff Llywodraethu.

I	Cael Pennaeth ym mhob ysgol.
	Ymateb <i>Er y gellir gwneud hyn, fel rhan o ffederasiwn neu fel arall, byddai gan bob Pennaeth ymrwymiad addysgu sylweddol, fyddai'n ei gwneud yn fwy anodd gwella'r ysgol.</i>
L	Cyflogi dau Bennaeth iau a symud un Pennaeth profiadol i ysgol sy'n gallu fforddio'r Pennaeth profiadol.
	Ymateb <i>Mae gan y staff amodau gwasanaeth ac ni ellir eu gorfodi i symud. Dylid penodi Pennaeth ar sail ei allu, nid y gost. Gellir disgwyl i gost cyflogau gynyddu bob blwyddyn.</i>
LI	Un peth yr ydym yn eich annog i gytuno i'w gefnogi, os bydd y ffederasiwn yn mynd yn ei blaen, ydy bod amser y Pennaeth yn cael ei rannu'n gyfartal rhwng y ddwy ysgol. Mae'n hollbwysig bod plant, rhieni a staff Ysgol Brynconin yn teimlo bod y teimlad o ffafrio un ysgol neilltuol ddim yn cael ei ffurfio gan y Pennaeth a bod y ddwy ysgol yn cael cyfleoedd cyfartal a chwarae teg. Er mwyn sicrhau nad ydy hyn yn digwydd yn y dyfodol, rydw i'n teimlo'n gryf iawn mai arweinyddiaeth deg ydy'r ffordd i atal hyn.
	Ymateb <i>Cyfrifoldeb y Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio fydd hyn, gyda chynghor gan yr Awdurdod Lleol.</i>
M	Penodi Dirprwy Bennaeth i ddechrau.
	Ymateb <i>Ni ellir gwneud penodiad o'r fath nes y bydd y ffederasiwn wedi dod i fodolaeth. Y Corff Llywodraethu wedi ei ffedereiddio fydd yn penderfynu ar y strwythur staffio.</i>
N	Ymestyn y cyfnod o ymgynghori fel bod gwybodaeth ystyrlon o safon yn cael ei chasglu mewn adroddiad wir a gonest i randdeiliaid: <ol style="list-style-type: none"> 1. Darparu data ffeithiol hanesyddol 2. Darparu sefyllfaoedd gwahanol fyddai'n arbed arian a rhoi amcangyfrifon ariannol 3. Dangos beth sydd wedi digwydd mewn gwirionedd yn ystod cyfnod yr arbrawf a dangos beth sydd a beth sydd ddim wedi gweithio'n dda 4. Cynnig gweledigaeth gyffredinol i roi syniad o gyfeiriad drwy awgrymu syniadau posibl ar gyfer datblygiad yn y dyfodol i fod o fudd i'r ddwy ysgol. Pe bai'r wybodaeth hon yn cael ei darparu, rydw i'n hyderus y byddai'n dylanwadu arnaf i ynghyd â rhanddeiliaid eraill i gefnogi'r cynnig, fyddai yn ddiamau yn fuddiol wrth weithredu'r cynnig (pe bai'n llwyddiannus). Dylid mynd i'r afael â chynllunio olyniaeth a datblygiad staff nid yn unig ar lefel ysgolion unigol / wedi eu ffedereiddio ond ar sail ehangach sirol / mwy nag un sir.
	Ymateb B <i>Mae'r cynigydd yn credu bod digon o wybodaeth wedi cael ei darparu. Mae'n rhaid trin gwahaniaethau mewn data gyda gofal; ni ellir eu priodoli i un ffactor. Mae datblygiad staff yn cael ei drefnu ar lefel sirol.</i>

Hapus i sylwadau gael eu rhoi ar gael i'r cyhoedd (17 o 23)

Gofynnodd chwech o ymatebwyr am i'w sylwadau beidio â chael eu rhoi ar gael i'r cyhoedd.

Rhowch y manylion isod, os gwelwch yn dda, os ydych chi'n teimlo bod un o'r canlynol wedi dylanwadu ar eich ymateb (yn gadarnhaol neu'n negyddol): eich tarddiad ethnig, rhyw, oedran, statws priodasol, tuedd rywiol, anabledd, ailbennu rhywedd, daliadau crefyddol neu ddiffyg cred, defnydd o'r Gymraeg, BSL neu ieithoedd eraill, cenedl neu gyfrifoldeb dros ddibynyddion:

Roedd yna un ateb dilys i'r cwestiwn hwn:

Mae'n bwysig iawn bod Ysgol Brynconin yn dal ar agor ac yn darparu addysg o safon dda drwy gyfrwng y Gymraeg i'r disgyblion, y rhieni a'r gymuned.

Ydych chi'n dymuno cael gwybod am gyhoeddi'r Adroddiad Ymgynghori? (ticiwch un yn unig, os gwelwch chi'n dda)

Ymateb	Nifer	Canran o 84
Ydw	36	43%
Na	41	49%
Dim ateb	7	8%
Cyfanswm	84	100%

Gofynnir i chi roi manylion eich cyfeiriad e-bost a'ch cyfeiriad post os ydych yn dymuno derbyn copi o'r Adroddiad Ymgynghori. I ddibenion Monitro Cydraddoldebau y mae unrhyw wybodaeth arall y gofynnir i chi ei rhoi, ac i ddibenion ystadegol yn unig y caiff ei defnyddio.

Gwelwch y daenlen ar wahân amgaeedig.

Byddwn yn gwneud eich sylwadau ar gael i'r cyhoedd fel rhan o'r Adroddiad Ymgynghori os na fyddwch yn gofyn inni beidio â gwneud hynny (ticiwch un yn unig, os gwelwch yn dda).

Ymateb	Nifer	Canran o 84
Rydw i'n hapus i chi wneud fy sylwadau ar gael i'r cyhoedd.	53	63%
Dydw i DDIM yn hapus i chi wneud fy sylwadau ar gael i'r cyhoedd.	24	29%
Dim ateb	7	8%
Cyfanswm	84	100%

ATODIAD 2

Gwybodaeth i ddisgyblion ar gynghorau ysgol a'u hymatebion

Ymwelodd Swyddog Hawliau Plant a Phobl Ifanc â'r ddwy ysgol ar yr 22^{ain} o Fai 2019 i drafod y cynlluniau ar gyfer ffedereiddio gydag aelodau cynghorau'r ddwy ysgol. Rhoddwyd amlinelliad o'r cynnig i'r disgyblion a gofynnwyd cyfres o gwestiynau iddynt. Isod ceir y wybodaeth a roddwyd i'r disgyblion a'u hymatebion, yn defnyddio'u geiriau eu hunain.

Y wybodaeth a roddwyd i'r disgyblion am gynigion ffedereiddio

Mae'r Cyngor Sir yn meddwl am newid ychydig ar y ffordd y mae Ysgol Gymunedol Maenclochog ac Ysgol Gymunedol Brynconin yn cael eu rhedeg. Maen nhw'n awgrymu y dylai un Corff Llywodraethu redeg y ddwy ysgol. Byddai'r ddwy ysgol gyda'i gilydd yn cael eu galw'n ffederasiwn. Byddai gan y Corff Llywodraethu hwn aelodau o ddau Gorff Llywodraethu presennol yr ysgolion. Efallai y byddwch yn meddwl na fydd hyn yn gwneud llawer o wahaniaeth. Fodd bynnag, bydd y Cyngor Sir yn argymhell bod y Corff Llywodraethu newydd yn ystyried cael yr un Pennaeth ar gyfer y ddwy ysgol. Mae hyn yn golygu na fyddwch yn gweld eich Pennaeth yn eich ysgol chi bob dydd. Rydym ni'n gwybod bod hyn wedi bod yn digwydd ers peth amser, ond mae dau gorff Llywodraethu wedi bod o hyd, a threfniant dros dro oedd hyn. Yn awr, mae ar y Cyngor Sir eisiau eich barn chi ar ba mor dda mae hyn wedi gweithio a ph'un a ddylai barhau. Mae'r Cyngor wedi gofyn i rieni a staff hefyd beth y maen nhw'n ei feddwl.

Un rheswm dros feddwl am wneud y newid hwn ydy ei bod yn mynd yn fwy anodd i ysgolion allu fforddio eu Pennaeth eu hunain. Mae hi hefyd yn eithaf anodd cael rhywun i fod yn Bennaeth Ysgol, sydd yr un maint â'ch ysgol chi, heb iddo ef neu hi orfod gwneud llawer o waith addysgu. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd iddo ef neu hi wneud pethau eraill y mae angen i Bennaeth eu gwneud i wella'r ysgol.

Rheswm arall ydy bod modd gwario'r arian, na fydd y Corff Llywodraethu yn ei wario ar dalu cyflogau dau Bennaeth, ar bethau eraill i'r ysgolion. Byddai modd ei wario ar adnoddau gwell, neu am gludiant i ddisgyblion o un ysgol i'r llall er mwyn ymuno mewn gweithgareddau, neu i gael rhagor o staff.

Efallai y gellid defnyddio peth o'r arian a arbedwyd i wneud yn siŵr bod rhywun, nad yw'n Bennaeth, yn gyfrifol pan na fydd y Pennaeth yn un o'r ysgolion, oherwydd ei bod yn bwysig cael un person y mae pawb yn gwybod ei fod yn gyfrifol.

Hefyd, efallai na fydd gan ysgolion, sydd heb lawer o athrawon, staff sy'n meddu ar yr holl wybodaeth a sgiliau y mae eu hangen ar yr ysgol. Os bydd y cynnig yn mynd yn ei flaen, gall un ysgol ddefnyddio doniau athrawon o'r ysgol arall. Gellid gwneud hyn drwy helpu athrawon eraill i gynllunio gwaith a datblygu sgiliau newydd. Felly, dylai'r ddwy ysgol ddod yn well drwy weithio fel hyn.

Er enghraifft, gallai Cydlynnydd Anghenion Arbennig mewn un ysgol gynorthwyo disgyblion ac athrawon yn y ddwy ysgol. Gallai'r un peth ddigwydd i athro sy'n

cynorthwyo disgyblion Mwy Galluog a Dawnus, neu rywun sy'n gofalu am Rifedd neu Lythrennedd.

Ni ellir gorfodi oedolion, sydd eisoes yn gweithio yn un o'r ysgolion, i weithio yn yr ysgol arall hefyd, er y byddem yn disgwyl i nifer ohonynt fod yn barod i wneud hynny. Bydd y staff, fydd yn cael eu penodi ar ôl i'r ysgol ffedereiddio, yn gwybod y bydd rhaid iddyn nhw weithio yn y ddwy ysgol.

Fydd y ddwy ysgol ddim yn ymuno i fod yn un ysgol. Fe fyddan nhw'n aros yn ysgolion ar wahân a bydd pob ysgol yn cadw'r wisg swyddogol sydd ganddi nawr, ond fe fydd cyfleoedd i ddisgyblion a staff y ddwy ysgol weithio gyda'i gilydd. Er enghraifft, fe fydd yna ddau Gyngor Ysgol o hyd, ond efallai y byddan nhw'n gweithio gyda'i gilydd ac yn rhannu syniadau a dysgu oddi wrth ei gilydd. Mae hyn yn golygu y byddwch yn dod i adnabod disgyblion o ysgolion eraill, ac felly efallai y bydd hyn yn ei gwneud yn haws i chi pan fyddwch yn mynd i'r ysgol uwchradd. Mae'n golygu eich bod yn cael mwy o gyfle i gymryd rhan mewn chwaraeon, cerddoriaeth, drama, gweithgareddau awyr agored neu bethau eraill tebyg.

Efallai na fydd rhai disgyblion yn hoffi'r syniad o fynd i'r ysgol arall ambell waith i weithio gyda'r disgyblion yno. Efallai na fydd ar rai eisiau gweithio gydag athrawon neu gynorthwywyr cefnogi, nad ydyn nhw'n eu hadnabod yn dda; wrth gwrs, fe fyddan nhw'n dod i'w hadnabod yn well ar ôl iddyn nhw weithio gyda'i gilydd ychydig o weithiau. Efallai y bydd y cyfan yn edrych yn rhyfedd i ddechrau, heb Bennaeth yn yr ysgol drwy'r amser, er y bydd yna athro profiadol yn gyfrifol am yr ysgol bob amser.

Fodd bynnag, ar y cyfan, mae'r Cyngor Sir yn meddwl bod yr hyn y maen nhw'n ei gynllunio yn syniad da.

Hoffem wybod beth yr ydych chi'n ei feddwl.

Ymatebion oddi wrth ddisgyblion

Ysgol Maenclochog

Cwestiynau i Gyngor yr Ysgol

1. Sut byddech chi'n teimlo ynghylch cael un Pennaeth ar gyfer y ddwy ysgol?

Fe fyddai'n iawn; rydym ni wedi arfer gyda hyn. Mae'n gweithion dda ar y funud. Mae Mr X a Miss Y yn edrych ar ein hôl ni'n dda pan fydd Mrs Clark ym Mrynconin. Er enghraifft, os byddai rhywun yn brifo'i hun, byddai'r staff yn galw ar Mr X a Miss Y ac fe fydden nhw'n gwybod beth i'w wneud.

2. Sut byddech chi'n teimlo ynglŷn ag un Corff Llywodraethu yn gwneud penderfyniadau ynghylch y ddwy ysgol a sut y gallan nhw weithio gyda'i gilydd.

Mae'n syniad da, oherwydd y gall y ddwy ysgol gael yr un cyfleoedd pan fydd penderfyniadau'n cael eu gwneud ynghylch sut i wario arian. Mae hyn yn helpu gyda chydreddoldeb ar gyfer y ddwy ysgol. Os byddan nhw'n uno'r Cyrff Llywodraethu, nhw ydy'r bobl sydd yn adnabod yr ysgolion orau, ac fe allan nhw siarad am wahanol agweddau ar yr ysgolion.

3. Beth ydych chi'n ei feddwl o'r syniad y bydd y staff o'r ddwy ysgol yn cael mwy o gydweithwyr i weithio gyda nhw a dysgu oddi wrthyn nhw?

Mae'n syniad da gan y byddan nhw'n gallu dysgu oddi wrth ei gilydd. Efallai y bydd gan y staff o Frynconin nodweddion gwahanol. Fe fyddai'n dda ac fe allan nhw helpu os byddan nhw'n dod at ei gilydd ac yn penderfynu pwy ydy'r gorau i ddatblygu pynciau gwahanol.

4. Beth fydddech chi'n hoffi i'r Corff Llywodraethu ei wneud gyda pheth o'r arian, na fydd yn cael ei wario ar gyflogi dau Bennaeth.

Rhywun i lanhau'r toiledau.

Offer campau ac offer chwarae fyddai'n dda, gan fod llawer o'n rhai ni wedi torri. Er enghraifft, mae'r pympiau i gyd wedi torri ac felly allwn ni ddim defnyddio'r peli.

Offer TG newydd, e.e. mwy o iPads, gliniaduron (Windows XP sydd ar ein rhai ni ar hyn o bryd), camerâu, drôn ac yn y blaen.

Stopwatshis. Mae'n rhai ni wedi torri ac felly mae'n rhaid inni ddefnyddio iPads ar gyfer hyn, e.e. ar ddiwrnod mabolgampau.

Cynorthwyyr cymorth dysgu newydd i helpu yn y dosbarthiadau ac fe fyddem ni'n hoffi cynorthwyydd cymorth dysgu fyddai'n gallu ein helpu ni (y cyngor ysgol) er mwyn i'n syniadau gael eu rhoi ar waith, gan y bydd Mrs Clark yn rhy brysur efallai.

Papur a llyfrau ysgrifennu newydd, pensiliau (e.e. yn un dosbarth dim ond un bensel goch sydd gennym), glud, deunyddiau arlunio, minwyr, prennau mesur ac yn y blaen. Rydym ni'n awgrymu cael 2 set o ddeunydd ysgrifennu ar gyfer pob bwrdd.

Llyfrau darllen newydd ac ailwampio'r llyfrgell. Mae rhai tudalennau ar goll o rai llyfrau ar hyn o bryd. Fe fyddem ni'n hoffi gwahanu'r llyfrau Cymraeg i gyd i un adran a gwahanu'r llyfrau ar gyfer y lefelau darllen gwahanol. Fe hoffem ni weld y llyfrgell yn cael ei thacluso a rhywun i gael gwared ar yr hen lyfrau sy'n cymryd lle a ddim yn cael eu defnyddio bellach.

Beiciau newydd i'r plant bach. Mae'r rhan fwyaf o'u rhai nhw wedi torri, ac fe hoffem ni eu gweld yn cael rhai newydd, efallai rhai beiciau dwbl.

5. Sut byddech chi'n teimlo ynghylch cael cyfleoedd i weithio gyda disgyblion o'r ysgol arall?

Roedden nhw i gyd yn cytuno y bydden nhw'n hoffi ac roedden nhw'n awyddus iawn i wneud hyn. Fe allem ni wneud ffrindiau newydd, er efallai y byddai'n anodd gwneud ffrindiau newydd i ddechrau. Byddai'n helpu efo trosglwyddo gan y gallem ni wneud ffrindiau newydd i fynd i'r ysgol uwchradd efo nhw. Fe hoffem ni wneud rhai o'n sioeau a'n digwyddiadau canu ar y cyd gyda Brynconin. Er bod ein neuadd ni'n rhy fychan i bawb fedru dod i mewn, - efallai y gallem ni ddefnyddio neuaddau'r pentrefi?

6. Sut byddech chi'n teimlo ynglŷn â gweithio gydag oedolion o'r ysgol arall, na fyddwch yn eu hadnabod mor dda â'r rhai yn eich ysgol eich hun?

Byddai'n dda pe gallai athrawon ddysgu'r un peth yn y ddwy ysgol, e.e. canu a drama. Gallai ein helpu ni gyda ffyrdd gwahanol o ddysgu. Byddai'n braf cyfarfod athrawon newydd. Gallai fod yn well yn rhai pynciau, os oes gan Frynconin athrawon sy'n well mewn rhai pethau. Gallai fod yn anodd i rai pobl arfer ag athrawon newydd. Byddai'n well pe gallai'r staff o'r 2 ysgol lenwi i mewn pan fyddai rhywun yn sâl. Fe ddigwyddodd hyn unwaith o'r blaen ac fe weithiodd yn dda.

Ysgol Gymunedol Brynconin.

Cwestiynau i Gyngor yr Ysgol

1. Sut byddech chi'n teimlo ynghylch cael un Pennaeth ar gyfer y ddwy ysgol?

Rydym ni wedi arfer gyda hynny'n barod, gan ei bod hi wedi bod fel hyn am ryw ddwy flynedd. Weithiau, pan fydd rhywbeth yn digwydd, dydy'r Pennaeth ddim yma i ddatrys y mater. Fodd bynnag, mae hi'n eithaf agos ac unwaith fe fu rhaid iddi ddod pan wnaeth plentyn frifo'i goes a mynd i'r ysbyty. Os bydd rhywbeth yn digwydd, maen nhw'n gallu galw ar Miss Z ac fe fydd hi'n setlo'r mater.

2. Sut byddech chi'n teimlo ynglŷn ag un Corff Llywodraethu yn gwneud penderfyniadau ynghylch y ddwy ysgol a sut y gallan nhw weithio gyda'i gilydd.

Mae'n beth da gan y gallai fod yn fwy teg. Ar hyn o bryd, mae gan y ddwy ysgol fanteision ac anfanteision, ac os bydd hyn yn digwydd fe fyddwn ni'n gyfartal. Er enghraifft, mae gan Faenclochog offer llawer gwell, e.e. ar gyfer campau a chwarae, a mathau eraill o offer hefyd. Mae'n rhaid i ni ddod â'n pensiliau ein hunain, gan nad oes yna ddim ar ôl yn rhai dosbarthiadau, Mae gan yr ysgol arall beli pêl-droed yr Uwch Gynghrair, ond mae tyllau yn ein peli ni.

Fe fyddem ni'n hoffi i'r ddau gyngor ysgol weithio gyda'r Llywodraethwyr ar ddatblygu'r ysgol newydd.

3. Beth ydych chi'n ei feddwl o'r syniad y bydd y staff o'r ddwy ysgol yn cael mwy o gydweithwyr i weithio gyda nhw a dysgu oddi wrthyn nhw?

Mae'n beth da. Fe allai'r staff ddod yn ffrindiau ac wedyn fe allem ni gael ysgol hapusach. Rydym ni'n cael athrawon o Faenclochog weithiau nawr. Roedd hi'n anodd i ddechrau, ond nawr rydym ni wedi dod i arfer gyda nhw. Roedd pawb yn meddwl bod hyn yn beth da ac y byddai'n helpu'r ddwy ysgol i wella. Fodd bynnag, gallai amser teithio leihau'r amser addysgu.

4. Beth fydddech chi'n hoffi i'r Corff Llywodraethu ei wneud gyda pheth o'r arian, na fydd yn cael ei wario ar gyflogi dau Bennaeth.

Peli ac offer chwaraeon newydd.

Mwy o bethau i helpu gyda'r Gymraeg.

Mwy o lyfrau ar gyfer y llyfrgell - mae rhai yn hen ac yn syrthio'n ddarnau.

Pinnau ffelt newydd, mae'r rhai sydd gennym wedi difetha. Hefyd deunydd ysgrifennu newydd a glud, sy'n rhedeg allan yn gyflym.

Mae arnom ni angen cyngorwr, gan fod yna ychydig o blant â llawer o broblemau yn yr ysgol.

Mwy o dripiâu - un neu ddau y flwyddyn. Fe hoffem ni fynd ar dripiâu addysgol gyda disgyblion Maenclochog. Rydym ni'n gwneud yr un pethau ac felly fe allem ni wneud rhywbeth gyda'n gilydd.

Byrddau a chadeiriau newydd.

Trwsio'r seddau toiled yn ystafell ymolchi'r merched.

Mwy o declynnau gwefru ar gyfer cyfrifiaduron.

Camerâu diogelwch - mae llawer o bethau yn mynd ymlaen yn yr ysgol, a gallai camerâu rwystro hyn.

Matiau campfa - ar hyn o bryd rydym yn benthyca rhai gan Crymych.

Cadeiriau cyfrifiadur sy'n troi, yn yr ystafell TG.

Rhywbeth i atal plant bach rhag dringo ar bethau a'u difetha.

5. Sut byddech chi'n teimlo ynghylch cael cyfleoedd i weithio gyda disgyblion o'r ysgol arall?

Roedd pawb yn meddwl bod hyn yn syniad da. Treuliodd Blwyddyn 4 a 5 ddiwrnod cyfan gyda phlant o Faenclochog. Fe aethon nhw i Borthcawl a dysgu am natur a gwneud llawer o gemau a gweithgareddau. Roedd yn llawer o hwyl ac fe fyddai'n dda pe gallem ni wneud mwy o ddiwrnodiau fel hyn. Fe gawsom ni ddiwrnod hwyl yn ysgol Maenclochog ar ddiwrnod olaf yr ysgol y flwyddyn ddiwethaf. Roedd ein bylbiau golau'n cael eu newid. Roedd hynny'n wirioneddol dda.

Ar hyn o bryd rydym ni'n ei chael yn anodd cael digon o ddisgyblion i ffurfio timau ar gyfer chwaraeon fel rygbi, pêl-droed a phêl-rwyd. Byddai'n dda pe gallem ni wneud hyn gyda'n gilydd.

Mae ein hysgol ni'n mynd i Gaerdydd ar gyfer rownd derfynol Ymgom yn fuan, rydym ni wedi cyrraedd cyn belled er ein bod ni'n fychan iawn. Os byddwn ni'n ennill, fe fyddwn ni ar S4C. Byddai'n dda gwneud hyn efo Maenclochog y flwyddyn nesaf.

6. Sut byddech chi'n teimlo ynglŷn â gweithio gydag oedolion o'r ysgol arall, na fyddech yn eu hadnabod mor dda â'r rhai yn eich ysgol eich hun?

Rydym ni wedi arfer efo newid gan ein bod ni wedi colli dau athro a Phennaeth yr un pryd, rydym ni wedi cael athrawon i ffwrdd o'r ysgol oherwydd salwch am flwyddyn gyfan ac wedyn fe wnaethon ni golli Pennaeth arall chwe mis yn ddiweddarach. Mae wedi effeithio ar ein dysgu ni, oherwydd bob tro rydym ni'n cael athro newydd mae'n rhaid i chi ddysgu mewn ffordd wahanol, ac mae'n cymryd amser i arfer efo nhw. Rydw i'n hoffi pobl newydd, bydd yn dda cael ffyrdd gwahanol o ddysgu a gallai wneud inni ddysgu'n well. Bydd yn dda dysgu mwy, efallai y gwnawn ni ddysgu mwy o bethau. Fodd bynnag, byddai'n rhaid inni gadw mewn cysylltiad â'n hathrawon presennol am ein bod ni'n eu hadnabod nhw ac yn gallu siarad â nhw.